

Handläggare
Venemalm Sofia

Datum
2016-02-08

Diarienummer
SCN-2016-0068

Socialnämnden

Utbildningsinsatser riktade till ensamkommande barn

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att uppdra till förvaltningen att inleda diskussioner med landstinget, ungdomshälsan och RFSU för att undersöka möjligheterna att utbilda personal vid nämndens interna och externa boenden för ensamkommande barn.

Sammanfattning

Mohamad Hassan (L) har yrkat att socialnämnden ska säkerställa utbildningsinsatser för alla ensamkommande i Uppsala kommun.

I yrkandet påtalas behovet av en smidig integrationsprocess för de barn och ungdomar som kommer till Sverige. I enlighet med yrkandet föreslås att alla ensamkommande barn och ungdomar ska erbjudas utbildning i jämställdhet, det svenska samhällets normer och sex- och samlevnad i direkt anslutning till ankomsten till Uppsala.

Förvaltningen föreslår att i samarbete med befintliga resurser så som landstinget, ungdomshälsan och RFSU ta fram en utbildning som erbjuds personal vid nämndens interna och externa boenden samt familjehem. Utbildningen ska syfta till att hjälpa personalen att ge ensamkommande barn och ungdomar information om sexuell och reproduktiv hälsa, drogförebyggande information, och kunskap om rättigheter och skyldigheter inför lagen.

Ärendet

De barn och ungdomar som kommer ensamma till Uppsala idag och bor på boenden av olika slag behöver i likhet med alla barn och unga trygghet och sammanhang. De har flytt och kommer utan sina föräldrar. I avsaknaden av engagerade och ansvarstagande vuxna uppstår behovet av ställföreträdande vuxna som kan erbjuda det sammanhang som är nödvändigt för att undvika att de hamnar i ett utanförskap.

I det rådande läget förekommer rapporter om allvarliga situationer för ensamkommande barn och ungdomar: Ohållbara förhållanden på boenden, barn som saknar skolplacering, barn som inte har tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter, brist på tolkar, brist på godmän och så

vidare. Under sådana omständigheter kan det uppstå situationer där några ensamkommande barn kommer i konflikt med samhället, så som också uppmärksammats den senaste tiden. Det förekommer med alla barn och ungdomar, oberoende av bakgrund, och är inte unikt för ensamkommande. Det unika är att just dessa barn och ungdomar förväntas integreras i samhället snabbt och självständigt.

Att arbeta med barn och ungdomar vars livssituation skiljer sig från normen kräver kunskap, kompetens, tydliga strukturer, planering, och förmågan att kunna skapa relationer. Barn och ungdomar testar sin omgivning, felbedömer situationer och agerar emellanåt fel. De barn och ungdomar som kommer till Sverige, och till Uppsala, väntar i många fall på att bli placerade i skolan. Det innebär ett ökat tryck på mötesplatser, på civila samhällets aktörer men också på de boenden som tar emot alla barn och ungdomar.

I väntan på en skolplacering är det viktigt att kommunens barn och ungdomar får sina grundläggande behov tillgodosedda, och att de vuxna som dagligen möter dem kan ge dem en allmän samhällsorientering. Detta innefattar kunskap om socialt acceptabla beteenden, men också grundläggande kunskap om rättigheter och skyldigheter inför lagen. De behöver också få kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa, och drogförebyggande information.

Förvaltningen bedömer att det finns ett behov av att de ensamkommande barnen som kommer till Uppsala får ta del av sådan information medan de inväntar skolplacering. På våra boenden och familjehem behöver personalen/familjen ofta hjälpa dessa barn och ungdomar att hantera mer eller mindre svåra situationer. Det kan röra sig om alltifrån vardagliga situationer till sådant man inte kan påverka direkt: Asylprocessen, situationen i hemländerna och deras eventuella familjs välbefinnande. Ibland behöver erfarenheten och kunskapen förstärkas.

Förvaltningens förslag är att i samarbete med befintliga resurser så som landstinget, ungdomshälsan och RFSU ta fram en utbildning som erbjuds personal på våra interna och externa boenden. Utbildningen ska syfta till att hjälpa personal och familjer att ge ensamkommande barn och ungdomar information om sexuell och reproduktiv hälsa, drogförebyggande information, och kunskap om rättigheter och skyldigheter inför lagen. Att rikta denna utbildning mot personal och familjehem är en långsiktigt verkande insats där den bedöms ha långtgående goda effekter.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen återkommer med en redogörelse av ekonomiska konsekvenser när ett färdigt förslag tagits fram.

Socialförvaltningen

Jan Holmlund
Direktör

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2016-01-27

§ 19**Av Mohamad Hassan (L) aktualiserad fråga om utbildningsinsatser för alla ensamkommande barn****Beslut**

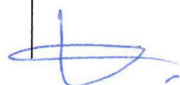
Socialnämnden beslutar

att uppdra till förvaltningen att återkomma till nämndens sammanträde i februari med förslag på utbildningsinsatser.

Sammanfattning

Mohamad Hassan (L) har lämnat in ett yrkande till socialnämnden om att ensamkommande ska erbjudas utbildning i jämställdhet, det svenska samhällets normer och sex- och samlevnad i direkt anslutning vid ankomsten till Uppsala och att socialnämnden säkerställer utbildningsinsatser för alla ensamkommande i Uppsala kommun i enlighet med inlämnad skrivelse den 18 januari 2016, bilaga 1.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

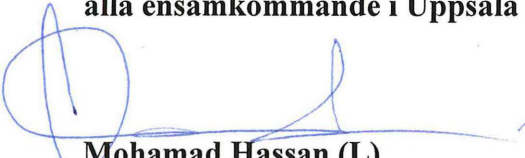

Yrkande till Socialnämnden

Uppsala kommun har lång erfarenhet av att ta emot ensamkommande barn. Just nu ökar vi våra ambitioner, dels genom att sluta avtal om att öka det antal flyktingbarn som anvisas kommunplacering i Uppsala, dels genom att avlasta kommuner i södra Sverige genom att tillhandahålla ankomstboenden för ensamkommande flyktingbarn. Vi liberaler är glada och stolta över att Uppsala kommun är och förblir en öppen och generös kommun när det gäller flyktingmottagande.

I den rådande situationen behövs insatser för att göra integrationen smidig och snabb. Det gäller att barnen och ungdomarna får en direkt kontakt med skolan och även möjlighet att vara aktiva på fritiden. De behöver också information om det land de hamnat i. En del är ambitiösa och söker information på egen hand eller via en förening, medan andra i nuläget kanske inte har möjlighet eller förmåga att göra det. Utbildning är viktigt utifrån flera perspektiv, inte minst när det gäller jämställdhet och könsnormer. Ungdomar som är födda och uppvuxna i Sverige får kontinuerlig utbildning i skolan om hur vårt samhälle fungerar. De ensamkommande har en tuff period framför sig, de ska lära sig allt på kort tid. För att fungera som ny i vårt samhälle måste du få information om de värderingar som samhället bygger på. Därför anser jag att ensamkommande ska erbjudas utbildning i jämställdhet, det svenska samhällets normer och sex- och samlevnad i direkt vid anslutning till ankomsten till Uppsala. Många av de ensamkommande har upplevt krig, har varit utan sina föräldrar, har varit på flykt eller levt på gator. De har inte fått en ärlig chans att växa upp under normala förhållanden och inte fått uppleva hur ett samhälle fungerar och fått kunskap om vad jämställdhet innebär. Om vi startar en sådan insats så att ensamkommande får information och utbildning om jämställdhet gör vi en insats för hela samhället. Att inte göra sådana insatser är enligt min uppfattning att göra ensamkommande en björntjänst. De behöver veta vad som gäller i deras nya hemland, Sverige.

Med anledning av detta yrkar jag att Socialnämnden säkerställer utbildningsinsatser för alla ensamkommande i Uppsala kommun i enlighet med texten ovan.

Mohamad Hassan (L)
Vice ordförande i Socialnämnden
Uppsala 2016-01-18

